

SAI Raiffeisen Asset Management S.A.
Tel: 021 306.17.11, fax: 021 312.05.33
CUI 18102976, J40/18646/2005,
Inregistrata in Registrul CNVM cu nr. PJ05SAIR/400019/08.02.2006
Inregistrata in Registrul CSSPP cu nr. SAI-RO-18115413

Subiect: Politica privind plasarea ordinelor
Emitent: Departamentul de Administrare a Investitiilor
Aprobat: Consiliul de Administratie
Versiunea   7
Data aprobarii: 08.02.2023
Data intrarii in
vigoare: 08.02.2023

- Cuprins:
1. Scopul politicii
  2. Aria de aplicabilitate
  3. Principii generale
  4. Politica de tranzactionarea pe clase de active
    - 4.1. Ordine de tranzactionare actiuni/certificate/note structurate
    - 4.2. Ordine de tranzactionare obligatiuni
    - 4.3. Depozite
    - 4.4. Ordine de tranzactionare unitati ale altor OPC-uri
    - 4.5. Operatiuni de schimb valutar
    - 4.6. Operatiuni de tip repo/ reverse-repo, sell-buy back, buy-sell back
    - 4.7. Ordine de tranzactionare instrumente financiare derivate (contracte futures, contracte forward, optiuni etc)
  5. Inregistrarea tranzactiilor
  6. Actualizarea politicii
  7. Disponibilitate politicii
  8. Anexa 1

Prescurtari/Abrevieri

RAM: SAI Raiffeisen Asset Management S.A.

ASF: Autoritatea de Supraveghere Financiara

DAR: Departamentul de Administrarea Riscului

DAI: Departamentul de Administrarea Investitiilor

OPC: Organisme de plasament colectiv

FPF: Fond de pensii facultative

1. Scopul politicii

Prezenta politica a fost elaborata in conformitate cu prevederile Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative, ale OUG 32/ 27.06.2012 privind organismele de plasament colectiv in valori mobiliare si societatile de administrare a investitiilor, precum si pentru modificarea si completarea Legii nr. 297/2004 privind piata de capital (O.U.G. nr. 32/2012) si ale regulamentului A.S.F. nr. 9/2014 ce solicita societatilor de administrare a investitiilor sa elaboreze, implementeze si sa puna la dispozitia detinatorilor de titluri de participare informatii privind politica de transmitere a ordinelor, cuprinzand masurile ce vor fi intreprinse in scopul obtinerii celor mai bune executii pentru portofoliile administrate.

Scopul acestei politici este de a reglementa activitatea de plasare si monitorizare a ordinelor de tranzactionare pentru portofoliile administrate, acoperind toate clasele de active in care sunt efectuate plasamentele.

2. Aria de aplicabilitate

Prezenta politica este obligatorie de la data intrarii in vigoare si se aplica activitatii de administrare a fondurilor de investitii (OPC) si activitatii de administrare a fondurilor de pensii facultative. Prevederile prezentei proceduri vizeaza in principal activitatea Departamentului de administrare a investitiilor.

3. Principii generale

Dupa luarea deciziilor de investire, RAM va plasa spre executare ordinele de tranzactionare la entitatile autorizate sa execute activitatile respective. In activitatea de plasare a ordinelor de tranzactionare, RAM va actiona onest, echitabil, corect si profesional, în concordanta cu cel mai bun interes al clientilor lor si cu respectarea principiilor de etica profesionala stabilite prin reglementarile legale in vigoare, prin reglementarile interne si prin practicile consacrate in domeniu.

In scopul obtinerii celei mai bune executii, RAM va lua in considerare o serie de factori precum:

- Pretul
- Costurile de tranzactionare
- Viteza de executie a ordinului
- Probabilitatea executarii si decontarii
- Volumul si natura ordinului

- Alte caracteristici relevante pentru executarea ordinului (lichiditatea instrumentului, impactul tranzactiei asupra pretului de piata, etc.)

Importanta relativa a factorilor enuntati mai sus se stabileste pe baza urmatoarelor criterii:

- Obiectivele, politica/strategia de investitii si riscurile specifice ale portofoliului, specificate in prospectele fondurilor sau in Declaratia privind politica de investitii a fondului de pensii facultative;
- Caracteristicile ordinului;
- Caracteristicile instrumentelor financiare care fac obiectul ordinului respectiv;
- Caracteristicile locului de tranzactionare spre care poate fi directionat ordinul respectiv;

RAM executa tranzactiile in numele portofoliilor administrate utilizand urmatoarele metode:

- Plasand ordinele unor intermediari agreati din Spatiul Economic European ce respecta prevederile directivelor europene privind asigurarea celei mai bune executii;
- Solicitand cotationi de la contrapartide in scopul incheierii de tranzactii in afara pietelor reglementate (OTC). Astfel de tranzactii vor fi incheiate doar cu contrapartide agreate si in conditii care sa asigure obtinerea celei mai bune executii. Aceasta metoda este utilizata in mod uzual in cazul tranzactiilor cu instrumente cu venit fix, instrumentelor financiare derivate, precum si a tranzactiilor valutare.

Selectia entitatilor carora li se vor plasa spre executare ordinele de tranzactionare se realizeaza in conformitate cu prevederile procedurilor interne RAM privind selectia brokerilor, ce are in vedere criterii precum:

- Autorizarea de catre autoritatile competente;
- Experienta si buna reputatie in domeniu;
- Abilitatea de a executa ordinele respective in cele mai bune conditii de pret si executie, în concordanta cu cel mai bun interes al clientilor;
- Comisiunile de tranzactionare practicate.

Selectia contrapartidelor eligibile pentru derularea tranzactiilor in afara pietelor reglementate se realizeaza in conformitate cu prevederile procedurilor interne RAM privind aprobarea contrapartidelor eligibile pentru derularea tranzactiilor OTC cu valori mobiliare.

RAM monitorizeaza in mod regulat executia ordinelor/tranzactiilor de catre brokerii/contrapartidele eligibile.

RAM va plasa ordine pe pietele reglementate sau prin intermediul sistemelor alternative de tranzactionare din Romania sau alte state. Ordinele de tranzactionare pot fi plasate/executate si in afara pietei reglementate sau a unui sistem alternativ de tranzactionare (OTC).

Lista pietelor de tranzactionare se regaseste in Anexa 1. Lista se poate modifica in timp, iar RAM isi rezerva dreptul de a include/exclude pietele, conform propriilor evaluari.

Alegerea modalitatii de tranzactionare, precum si a contrapartidei, in scopul obtinerii celei mai bune executii, va avea la baza criteriile precum:

- Dimensiunea tranzactiei
- Necesitatea de a minimiza impactul asupra pretului de piata
- Abilitatea contrapartidei de a administra ordinul

- Accesul la lichiditate/ fluxurilor de tranzactionare
- Modalitatea de tranzactionare a instrumentului (piata reglementata sau OTC)
- Comisioanele de tranzactionare si costurile de decontare
- Caracteristicile pietei de tranzactionare
- Alti factori relevanti

Activitatea de plasare a ordinelor este realizata in cadrul Departamentului de Administrare a Investitiilor („DAI”) sub supravegherea Directorului de investitii. In activitatea de plasare a ordinelor de tranzactionare, angajatii DAI vor respecta regulile stabilite prin prezenta politica precum si alte reglementari legale/interne in vigoare pentru a actiona intotdeauna in cel mai bun interes al clientilor.

Se interzice cu desavarsire obtinerea de catre acestia sau de catre RAM a oricarui avantaj din utilizarea informatiilor confidentiale de care iau cunostinta, în special acolo unde poate aparea o situatie de conflict de interese intre RAM si client.

In acest scop, angajatii DAI implicati in efectuarea unei tranzactii nu vor comunica informatii despre aceasta decat persoanele indreptatite sa le cunoasca prin natura atributiilor lor de serviciu, si in niciun caz persoanelor care nu sunt angajati ai RAM, decat la cererea autoritatilor competente.

RAM nu va agrega un ordin al unui portofoliu cu niciunul dintre urmatoarele ordine:

- un ordin al unui alt portofoliu
- un ordin in cont propriu

In cazul in care exista o decizie de cumparare/vanzare a unei valori mobiliare/ instrument al pietei monetare pentru mai multe dintre portofoliile administrate, RAM va incerca, pe cat posibil, sa obtina aceleasi conditii de pret/ executie pentru toate portofoliile. Cu toate acestea, avand in vedere ca nu se pot plasa ordine simultan pentru toate conturile administrate, exista posibilitatea ca aceleasi valori mobiliare/instrumente ale pietei monetare sa fie cumparate/vandute in conditii de pret/executie diferite pentru fiecare cont administrat.

Acest tip de diferente pot apare si datorita faptului ca piata pe instrumentul respectiv poate fi mai putin lichida sau datorita faptului ca termenii unei tranzactii depind si de marimea sumei in discutie iar portofoliile administrate sunt de dimensiuni semnificativ diferite.

In acest scop, RAM va incerca sa tranzactioneze un anumit instrument pentru toate portofoliile pentru care exista aceasta decizie la momente cat mai apropiate, atunci cand piata permite acest lucru.

In cazul tranzactiilor efectuate pe bursa, daca pentru un instrument financiar exista decizii de vanzare pentru anumite portofolii administrate si decizii de cumparare pentru alte portofolii administrate, RAM nu va incerca sa incheie tranzactii intre aceste portofolii, ci va plasa ordinele respective in piata in mod independent, incercand sa obtina cele mai bune conditii de pret executie pentru fiecare portofoliu in parte. Cu toate acestea, exista posibilitatea ca ordinele sa se intersecteze in piata, astfel incat unul din portofolii sa vanda si un altul sa cumpere.

RAM nu va efectua tranzactii care sa produca beneficii unor portofolii adminstrate, in detrimentul celorlalte.

Avand in vedere prevederile Directivei 2014/65/UE a Parlamentului European si a Consiliului din 15 mai 2014 privind pietele instrumentelor financiare si de modificare a Directivei 2002/92/CE si a Directivei 2011/61/UE precum si faptul ca RAM are in administrare doar fonduri de investitii si

fonduri de pensii facultative, activitatea sa nu intra in scopul Mifid2 si ca atare poate beneficia de rapoarte de analiza oferite de catre furnizorii de rapoarte de analiza, gratuit sau acoperite de comisioanele de tranzactionare percepute (bundled approach).

4. Politica de tranzactionarea pe clase de active

Obtinerea celor mai bune rezultate posibile este un obiectiv ce vizeaza toate clasele de active tranzactionate, iar strategia de tranzactionare poate sa difere in functie de particularitatile fiecarui instrument in parte.

Responsabilitatea pentru plasarea si urmarirea ordinelor apartine angajatilor Departamentului de Administrare a Investitiilor, care vor stabili factorii cei mai relevanti in functie de dimensiunea si natura ordinului in scopul obtinerii celei mai bune executii. Plasarea ordinelor se va face in scris, telefonic, prin fax, e-mail, internet sau alte mijloace de comunicare agreate. Dupa executarea ordinelor, se va urmari primirea in termen a confirmarilor de tranzactionare de la entitatile respective. Acestea vor fi verificate de catre angajatii DAI pentru conformitate cu ordinele plasate, semnate si transmise Departamentului Back Office („BO”) pentru inregistrare.

4.1. Ordine de tranzactionare actiuni/certificate/note structurate

Ordinele de tranzactionare se vor plasa spre executare Intermediarilor agreati.

Selectarea brokerilor are in vedere criteriile mentionate la punctul 3 al acestei proceduri, fiind verificata periodic respectarea acestora.

Alegerea brokerului pentru executia unui ordin va tine cont si de abilitatea demonstrata de acesta in trecut in obtinerea celei mai bune executii pe respectivul instrument.

Vor fi plasate cu predispozitie ordine limita pentru a ne asigura ca ordinul se va executa la nivelul de pret urmarit.

Decizia privind alegerea contrapartidei si a metodei de tranzactionare are la baza criteriile enuntate la punctul 3 al prezentei proceduri si urmareste obtinerea celor mai bune conditii de tranzactionare. Astfel, in cazul ordinelor de dimensiuni reduse vor fi luati in considerare cu precadere factorii legati de pret, cost si viteza executiei. In cazul ordinelor de dimensiuni mari, pe langa factorii de pret, cost si viteza se va pune un accent ridicat si pe probabilitatea executiei si decontarii, precum si impactul asupra pretului de piata. Totodata, in cazul instrumentelor de tip certificate sau note structurate (equity-linked) va fi luata in considerare si disponibilitatea market maker-ului in alegerea locului de tranzactionare si respectiv a brokerului. Alti factori pot fi luati in considerare, la latitudinea angajatului DAI responsabil cu plasarea ordinului, in functie de natura si dimensiunea acestuia.

4.2. Ordine de tranzactionare obligatiuni

Decizia privind alegerea contrapartidei si a metodei de tranzactionare are la baza criteriile enuntate in sectiunea 3 si urmareste obtinerea celor mai bune conditii de tranzactionare.

In cazul instrumentelor cu venit fix principalii factori luati in considerare sunt lichiditatea si pretul de tranzactionare (incluzand comisioanele), avand in vedere tipul instrumentului, dimensiunea tranzactiei, viteza si certitudinea executiei, precum si impactul asupra pretului de piata. Alti factori poti fi luati in considerare, la latitudinea angajatului DAI responsabil cu plasarea ordinului in functie de natura si dimensiunea acestuia.

Ordinele de tranzactionare pentru obligatiuni listate pe piete reglementate vor fi plasate spre executare intermediarilor agreati. Selectarea acestora are in vedere criteriile mentionate la punctul 3 al acestei proceduri.

Tranzactiile derulate in afara pietelor reglementate se vor desfasura prin negociere directa cu contrapartile agreeate sau pe baza ordinelor plasate prin intermediul unui broker/ contrapartida agreeat/a.

In scopul stabilirii conditiilor de piata, se vor utiliza cotationile publicate in Bloomberg pentru respectiva emisiune (verificandu-se actualitatea acestora, precum si volumul tranzactionabil) sau emisiuni comparabile, precum si cotationile primite de la diverse contrapartide. Solicitarile de cotatii vor fi directionate in principal catre contrapartidele pentru care exista un istoric de tranzactionare relevant pe respectivul instrument.

Tranzactiile OTC intre fondurile de investitii administrate de RAM pot fie efectuate doar daca exista un interes real de tranzactionare pentru ambele fonduri, daca tranzactiile sunt conforme cu reglementarile legale si interne, iar pretul de tranzactionare este avantajos pentru fiecare parte (in general, pretul mediu).

Pentru fiecare tranzactie OTC cu obligatiuni Departamentul de administrare a riscului verifica consistenta dintre pretul de tranzactionare si cotationile de piata.

4.3. Depozite

Activitatea de gestiune a lichiditatilor si constituire a depozitelor urmareste, pentru fiecare portofoliu aflat in administrare, corelarea lichiditatilor disponibile cu obligatiile de plata, obtinerea unor randamente cat mai bune la lichiditatile disponibile tinand cont de constrangerile existente (decontarea achizitiilor si a rascumpararilor, plata diferitelor comisioane si respectarea limitelor legale, contractuale si interne) precum si securitatea plasamentelor.

In alegerea bancilor cu care se vor negocia constituirea depozitelor pe diferite maturitati, DAI are in vedere in principal urmatoarele criterii:

- Eligibilitatea contrapartidei;
- Nivelul dobanzilor oferite in raport cu ratele de referinta ale pietei monetare si cu cele oferite de concurenta;
- Expunerea curenta, precum si limita de expunere aprobata;
- Eventuale constrangeri operationale.

Alti factori poti fi luati in considerare, la latitudinea angajatului DAI responsabil cu efectuarea plasamentului, in functie de caracteristicile acestuia.

4.4. Ordine de tranzactionare unitati ale altor OPC-uri si ETC-Exchange Traded Commodities

Ordinele privind operatiunile cu unitati de fond ale OPC din Romania se transmit catre administratorul respectivului OPC sau catre intermediarii agreati ai acestuia prin intermediul unui mijloc de comunicare agreeat.

Ordinele de tranzactionare titluri ale OPC din alte state se vor plasa spre executare catre distribuitorul respectivelor fonduri sau catre intermediarii agreati, in cazul tranzactiilor cu OPC listate (Exchange

Traded Funds) sau ETC. Selectarea intermediarilor are in vedere criteriile mentionate la punctul 3 al acestei proceduri.

In cazul ordinelor de dimensiuni reduse pentru tranzactiile cu instrumente de tip ETF/ETC vor fi luati in considerare cu precadere factorii legati de pret, cost si viteza executiei. In cazul ordinelor de dimensiuni mari, pe langa factorii de pret, cost si viteza se va pune un accent ridicat si pe probabilitatea executiei si decontarii, precum si impactul asupra pretului de piata.

4.5. Operatiuni de schimb valutar

Executarea operatiunilor de schimb valutar va urmari obtinerea celei mai bune executii, decizia de tranzactionare fiind bazata pe criteriile enuntate la punctul 3. Intre aceste criterii, pretul de tranzactionare si costurile asociate (de ex. comisioanele de decontare/transfer) sunt considerati factori determinanti in evaluarea calitatii executiei. Alti factori poti fi luati in considerare, la latitudinea angajatului DAI responsabil efectuarea operatiunii in functie de natura si dimensiunea ordinului.

Operatiunile de schimb valutar sunt derulate cu contrapartidele agreate, iar verificarea conditiilor de piata se bazeaza pe cotationi ale furnizorilor de preturi (ex. Bloomberg) sau cotationi primite de la diverse contrapartide.

Pentru fiecare operatiuni de schimb valutar Departamentul de administrare a riscului verifica consistenta dintre pretul de tranzactionare si cotationile de piata.

4.6. Operatiuni de tip repo/ reverse-repo, sell-buy back, buy-sell back

Utilizarea acestor operatiuni are in vedere pentru fiecare portofoliu aflat in administrare generarea unor venituri suplimentare, precum si securitatea plasamentelor efectuate.

In alegerea contrapartidelor cu care se vor derula astfel de operatiuni, DAI are in vedere in principal urmatoarele criterii:

- Eligibilitatea contrapartidei
- Nivelul cotationilor oferite;
- Conditii solicitate pentru derularea respectivelor operatiuni;
- Eventuale constrangeri operationale.

Alti factori poti fi luati in considerare, la latitudinea angajatului DAI responsabil cu efectuarea plasamentului, in functie de caracteristicile acestuia.

4.7. Ordine de tranzactionare instrumente financiare derivate (contracte futures, contracte forward, optiuni etc)

Investitiile in instrumente financiare derivate sunt efectuate in scop de acoperire a riscului sau pentru a obtine expunerii pe anumite clase de active.

Decizia privind alegerea contrapartidei si a metodei de tranzactionare are la baza criteriile enunate la punctul 3 al prezentei proceduri si urmareste obtinerea celor mai bune conditii de tranzactionare.

In cazul ordinelor de dimensiuni reduse vor fi luati in considerare in principal factorii legati de pret si costul executiei. In cazul ordinelor de dimensiuni mari, pe langa factorii de pret si cost se va pune un accent ridicat si pe siguranta si viteza executiei, precum si impactul asupra pretului de piata. Si alti factori poti fi luati in considerare la latitudinea angajatului DAI responsabil cu administrarea ordinului, in functie de natura si dimensiunea acestuia.

Ordinele de tranzactionare pentru instrumente financiare derivate tranzactionate pe o piata reglementata se vor plasa spre executare intermediarilor agreati. Selectarea acestora are in vedere criteriile mentionate la punctul 3 al acestei proceduri.

Alegerea brokerului pentru executia unui ordin va tine cont si de abilitatea demonstrata in trecut de acesta in obtinerea celei mai bune executii pe respectivul instrument.

In cazul ordinelor de dimensiuni reduse pentru tranzactiile cu instrumente financiare derivate listate vor fi luati in considerare cu precadere factorii legati de pret, cost si viteza executiei. In cazul ordinelor de dimensiuni mari, pe langa factorii de pret, cost si viteza se va pune un accent ridicat si pe probabilitatea executiei, precum si impactul asupra pretului de piata.

Vor fi plasata cu predispozitie ordine limita pentru a ne asigura ca ordinul se va executa la nivelul de pret urmarit.

Tranzactiile cu instrumente financiare derivate derulate in afara pietelor reglementate sunt efectuate cu contrapartidele agreate, iar verificare conditiilor de piata se bazeaza pe cotationi ale furnizorilor de preturi (ex. Bloomberg) sau cotationi primite de la diverse contrapartide.

Pentru fiecare tranzactiei OTC cu instrumente financiare derivate Departamentul de administrare a riscului verifica consistenta dintre pretul de tranzactionare si cotationile de piata.

5. Inregistrarea tranzactiilor

Pentru fiecare tranzacție cu instrumente financiare se efectuează o înregistrare care să cuprindă informații suficiente pentru a permite reconstituirea detaliilor ordinului. Înregistrarea va include cel puțin:

- a) numele sau un identificator al portofoliului și al persoanei care acționează în contul portofoliului;
- b) detaliile necesare pentru identificarea instrumentului financiar in cauza;
- c) cantitatea instrumentului financiar tranzactionat;
- d) tipul ordinului;
- e) prețul instrumentului financiar tranzactionat;
- f) contrapartea sau intermediarul locului executarii;
- f) data și ora exactă a transmiterii ordinului și numele sau un identificator al persoanei căreia i-a fost transmis ordinul;
- g) contul bancar prin care a fost decontata tranzactia;
- h) dacă este cazul, motivele revocării unui ordin.

Tranzactiile sunt inregistrate in sistemul informatic numai dupa ce angajatii DAI semneaza confirmarile de tranzactionare, certificand conformitatea dintre detaliile ordinului transmis si executia acestuia.

RAM are obligatia pastrarii, pe o perioada de cel puțin 5 ani, a tuturor evidentelor si înregistrărilor referitoare la ordinele plasate, astfel încat Autoritatea de Supraveghere Financiara să poata verifica respectarea de către societate a obligatiilor față de clienti sau potentialii clienti.

Înregistrările si evidentele care specifică drepturile si obligatiile RAM si ale clientului în baza unui contract de prestare de servicii sau termenii în care RAM furnizează serviciile clientului vor fi pastrate cel puțin pe durata relatiei cu clientul respectiv.

Înregistrările si evidentele RAM trebuie păstrate într-un mod accesibil, pentru a permite A.S.F. verificări ulterioare, si într-o formă si de o manieră în care să asigure respectarea următoarelor conditii:

- a) accesul rapid si reconstituirea fiecărei etape a procesarii fiecărei tranzactiei;

- b) posibilitatea constatarii facile a oricaror corectii sau a altor modificari, precum si a continutului inregistrarii inainte de corectii si modificarile respective;
- c) inregistrările sa poata fi modificate numai cu respectarea prevederilor lit. b).

6. Actualizarea politicii

RAM va monitoriza regulat eficienta prezentei politici si, în special, calitatea executării ordinelor efectuată de entitatile agreate drept contrapartide eligibile si dacă este cazul, va corecta orice deficiente.

Prezenta politica va fi revizuita ori de câte ori apare o modificare importantă care afectează abilitatea RAM de a obtine in continuare cele mai bune rezultate pentru portofoliile administrate.

7. Disponibilitatea politicii

O copie a prezentei politici va fi pusa la dispozitia detinatorilor de titluri de participare la solicitarea acestora. Alternativ, politica poate fi accesata pe website-ul RAM, respectiv www.raiffeisenfonduri.ro.

**Felicia-
Victoria
Popovici** Digitally signed
by Felicia-
Victoria Popovici
Date: 2023.02.09
18:09:56 +02'00'

Anexa 1

Clasa instrumente	Piata de tranzactionare
Actiuni/ Certificate/Note structurate/Exchange Traded Funds	Bursa de Valori Bucuresti - BVB Vienna Stock Exchange Frankfurt Stock Exchange Hamburg Stock Exchange Milano Stock Exchange Madrid Stock Exchange New York Stock Exchange –NYSE Johannesburg Stock Exchange OTC (Over the Counter)
Instrumente cu venit fix	Luxemburg Stock Exchange Irish Stock Exchange Vienna Stock Exchange Dublin Stock Exchange London Stock Exchange Amsterdam Stock Exchange Frankfurt Stock Exchange Berlin Stock Exchange Milan Stock Exchange Stuttgart Stock Exchange Bursa de Valori Bucuresti - BVB OTC (Over the Counter)
Instrumente financiare derivate	EUREX Chicago Mercantile Exchange – CME Chicago Board of Trade – CBOT ICE Futures U.S. Borsa Italiana OTC (Over the Counter)

Lista pietelor de tranzactionare se poate modifica in timp.